

Sultangazin University

ÓMIRZAQ SULTANĠAZIN ATYNDAĠY
QOSTANAI MEMLEKETTİK PEDAGOGİKALYQ ÝNİVERSİTETİ
QOSTANAI OBLYSY ÁKİMDİGİNİŇ BİLİM BASQARMASY
QOSTANAI q. «PEDAGOGİKALYQ SHEBERLİK ORTALYĠY» FİLİALY

ÓMIRZAQ SULTANĠAZIN ATYNDAĠY
QOSTANAI MEMLEKETTİK PEDAGOGİKALYQ ÝNİVERSİTETİNİŇ
80 JYLDYĠYNA ARNALĠAN ALTYN SARIN OQÝLARY
**«Bilim berý praktikasy sapasyn
joġarylatýdyň ózekti máseleleri»**
atty halyqaralyq ġylymı-praktikalyq konferensiasynyň

MATERIALDARY

II KITAP

II КНИГА

МАТЕРИАЛЫ

МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ К 80 ЛЕТИЮ
КОСТАНАЙСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО УНИВЕРСИТЕТА
ИМЕНИ УМИРЗАКА СУЛТАНГАЗИНА

**«Актуальные проблемы повышения
качества образовательной практики»**

Qostanaı q., 2019 j.
г.Костанай 2019 г.

ӘОЖ 37.0 (063)

КБЖ 74.00

Б 94

**РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ
РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ**

- **Әбіл Еркін Аманжолұлы**, Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің ректоры, тарих ғылымдарының докторы, профессор;
- **Медетов Нурлан Амирович**, Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің ғылыми жұмыс және стратегиялық даму жөніндегі проректоры, физика-математикалық ғылымдар докторы;
- **Мусабекова Гульвира Айдархановна**, Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің академиялық жұмыс және әлеуметтік мәселелер жөніндегі проректор, педагогика ғылымдарының кандидаты;
- **Ахметов Тлеген Альмуханович**, Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті ректорының кеңесшісі, педагогика ғылымдарының кандидаты, профессор;
- **Бережнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Мәскеу мемлекеттік халық аралық қатынастар институтының профессоры (Ресей, Москва қ.);
- **Бектурганова Римма Чингисовна**, Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті ректорының кеңесшісі, педагогика ғылымдарының кандидаты, профессор;
- **Оспанов Серикбай**, филология ғылымдарының кандидаты, Ы.Алтынсарин орталығының маманы;
- **Айнализева Назгуль Аманжоловна**, Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің психологиялық-педагогикалық факультетінің деканы, педагогика ғылымдарының кандидаты;
- **Утегенова Бибигуль Мазановна**, Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің педагогика кафедрасының меңгерушісі, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент;
- **Мнайдарова Светлана Сейтжановна** Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің педагогика кафедрасының аға оқытушысы, педагогика ғылымдарының кандидаты;
- **Калиев Дастан Дуйсенұлы** Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің педагогика кафедрасының аға оқытушысы, педагогика ғылымдарының магистры.

Б 94 БІЛІМ БЕРУ ПРАКТИКАСЫ САПАСЫН ЖОҒАРЫЛАТУДЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ =АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРАКТИКИ. – Қостанай, 2019. - 370 б.

ISBN 978-601-7934-67-5

«Білім беру практикасының сапасын жоғарылатудың өзекті мәселелері» тақырыбындағы Алтынсарин оқуларының Халықаралық ғылыми - практикалық конференция материалдары осы жинаққа енгізілген.

Мақала авторлары: жоғары оқу орындары және колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен ғылыми-ізденушілер білім беру үрдісінің сапасын жоғарылату және білім беруді жаңғырту мәселелері бойынша халықаралық кәсіби қауымдастықтың өзекті мәселелерін талқылауға алған.

Аталған жинақ жоғары оқу орындары және колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен ғылыми-ізденушілерге арналаған.

В сборник включены материалы Международной научно-практической конференции «Алтынсаринские чтения «Актуальные проблемы повышения качества образовательной практики».

Авторы статей: преподаватели вузов и колледжей, учителя школ и научные сотрудники обсудили актуальные проблемы повышения качества образовательного процесса, модернизации образования.

Настоящий сборник предназначен для преподавателей вузов и колледжей, учителей школ, научных сотрудников.

ӘОЖ 37.0 (063)

КБЖ 74.00

ISBN 978-601-7934-67-5

©Ө.Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті, 2019

©Костанайский государственный педагогический университет имени У.Султангазина, 2019

Анализируя, вышепредставленные данные можно сделать вывод о том, что уровень ответов учащихся обеих групп находится примерно на одном уровне, после написания первого суммативного оценивания за раздел. Однако после внедрения стартеров на уроках экспериментальной группы, у учащихся улучшился навык формулировки ответов, было замечено более низкая частота использования, так называемых «бытовых» слов. При проверке суммативных работ тех же групп учащихся во второй четверти были выявлены следующие результаты.

Суммативное оценивание за раздел	Средний балл контрольной группы	Средний балл экспериментальной группы
10.2А	2,4	2,45
10.2В	2,45	2,5
10.2С	2,45	3

Таблица 2. Средний балл контрольной и экспериментальной группы по итогам суммативных работ второй четверти.

Подводя итог результатам обеих групп во второй четверти можно заметить не кардинальную но тем не менее стабильную положительную динамику, в то время как результаты контрольной группы остаются на удовлетворительном и стабильном уровне.

Конечно необходимо принимать во внимание, то, что вышеприведенные результаты являются промежуточными и окончательную картину можно будет пронаблюдать только по окончании учебного года, согласно результатам всех четвертей. Предполагаемые результаты оценки работ в третьей и четвертой четверти представлены в следующей таблице.

Суммативное оценивание за раздел	Средний балл экспериментальной группы 3 четверть	Средний балл экспериментальной группы 4 четверть
10.2А	2,6	3
10.2В	2,6	3
10.2С	3	3,5

Таблица 2. Прогнозируемый средний балл экспериментальной группы по итогам суммативных работ третьей и четвертой четверти.

Развитие лексико-терминологического аппарата необходимо, так как учащимся предстоит не только сдача экзаменов, на которых им обязательно встретятся вопросы требующие развернутого ответа, но и при выполнении научных проектов, исследовании и т.д.

Список литературы:

1. Акимова Е.А. Нетрадиционное начало урока http://akeu6.narod.ru/publ/netradicionnoe_nachalo_uroka/1-1-0-7
2. Oxford dictionary <https://en.oxforddictionaries.com/definition/starter>
3. Cambridge dictionary <https://www.csun.edu/science/ref/language/academic-language/academic-language-ericson.html>
4. Методика оценивания заданий с развернутым ответом (основные подходы к определению критериев и шкалы оценивания выполнения заданий). <https://megalektsii.ru/s21099t10.html>

ЖАҢАРТЫЛҒАН БІЛІМ МАЗМҮН ЗАМАНАУИ, РУХАНИ ДАМЫҒАН ОҚУШЫЛАРДЫ ОҚЫТУДАҒЫ МҰҒАЛІМДЕРДІҢ КӘСІБИ ШЕБЕРЛІГІ

Адильханова Лаззат Оксикбаевна
учитель казахского языка и литературы

Аннотация

Баяндамада қазіргі орта білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде білім беру үдерісінің құрылымы мен мазмұны өзгеруі туралы берілген. Жаһандану заманында жас ұрпақтың жаңаша ойлау қабілеті мен белсенділігін арттырудағы сабақтардағы өзгерістер көрсетілген.

Мақсаты: оқушылардың білімге деген құштарлығын ояту, өмірде оны қолдана білуге бағытау, ең бастысы-өзінің ісін, өмірін жалғастыратын салауатты, саналы ұрпақ тәрбиелеу.

Жаңартылған білім мазмұнының кіріктірілген сабақтардағы тиімділігі көрсетілген. Білім беруде оқушыны жан- жақты даңту, білім беру ең маңызды мәселе екендігін анық көрсеткен. Ос мәселенің шешімдерін өз жұмыс тәжірибесі арқылы көрсеткен.

Аннотация

Данная работа рассматривает изменения в обновленном содержании образования, акцентирует внимание на активных методах обучения, способствующих развитию обучающихся на интегрированных уроках.

Цель данных уроков – привитие любви к знаниям. Задачи: учить использовать полученные знания в жизни, развивать разностороннего ученика, воспитывать здоровое, образованное поколение.

В работе показаны выгодные стороны обновленного содержания, пути решения проблем при подготовке и проведении интегрированных уроков. Указаны изменения в обновленном содержании среднего образования. Указан развивающие действи для активность и способность будущего поколения.

Abstract

This work examines the changes in the updated content of education, focuses on active teaching methods that contribute to the development of students in integrated lessons.

The purpose of these lessons is to involve students in the process of gaining knowledge.

Tasks: to teach to use the acquired knowledge in life, develop a versatile student, to educate a healthy, educated generation.

The paper shows the benefits of the updated content, ways to solve problems in the preparation and conduct of integrated lessons. Changes in the updated content of secondary education are indicated. The developmental actions for activity and ability of future generation are specified.

Тірек сөздер: *Кіріктірілген оқыту ,заманауи, рухани, қолөнер,дарынды, талантты, сабақ, тарихи мұра.*

Ключевые слова: *Интегрированное обучение, современный, прикладное искусство, одаренные, талантливые, урок, историческое наследие.*

Keywords: *Integrated, learnin, modern, applied art, bountied, talented, lesson, historical heritage.*

Қазіргі орта білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде білім беру үдерісінің құрылымы мен мазмұны елеулі өзгерістер енгізілуде. Жаһандану заманында жас ұрпақтың жаңаша ойлау қабілеті мен белсенділігін арттыру, білімге деген құштарлығын ояту, өмірде оны қолдана білуге бағытау. Бұл қай заманда болмасын адамзат алдында тұратын ұлы мұрат-міндеттерінің ең бастысы-өзінің ісін, өмірін жалғастыратын салауатты, саналы ұрпақ тәрбиелеу. Ұрпақ тәрбиесі-келешек қоғам тәрбиесі. Сол келешек қоғам иелерін жан-жақты жетілген, ақыл-парасаты мол, мәдени-ғылыми өрісі озық етіп тәрбиелеу, мұғалімдердің қоғам алдындағы борышы. Қоғам дамуында білім беру ең маңызды мәселе екендігі ақиқат. Қазіргі кездегі білім берудің негізгі мақсаты – жан-жақты білімді, өмір сүруге бейім, өзіндік ой-тұлғасы бар, адами-рухани құндылығы жоғары қабілетті жеке тұлғаны қалыптастыру. Бұған мұғалім мен ата-ананың болашақ жас ұрпақ алдындағы тәрбиесі үшін жауапкершілігі мол және ол ұрпақтан-ұрпаққа жалғасуда. Қазіргі заман педагогінен тек өз пәнінің терең білгірі болуы емес, сонымен

қатар ол танымдық, педагогикалық-психологиялық сауатты, саясиэкономикалық білімді және инновациялық технологияны жан-жақты меңгерген, жоғары мәдени, педагог атағына ие, кәсіби құзырлы маман болу талап етілуде.

Қазіргі заманауи мұғалім қоғамдық дамудың деңгейінен көрінетін, оның әлеуметтік парызына жауап беруді көздейтін, жаңалыққа ширақ, өз ісіне гуманистік сезіммен қарайтын, педагогикалық күрделі үрдістердің барысын идеялық – адамгершілік тұрғысынан шеше алатын, жаңаша ойлау дағдысын меңгерген, балалардың талапкерлілігі мен қабілетін өздігінен еркінен дамуын ұйымдастыра алатын, және ата–аналармен педагогикалық ынтымақтастықты орнатуға бейімі бар әрі шығармашылықпен еңбек ете алатын маман болуға тиіс. Жаңартылған білім мазмұнының бір ерекшелігі ол пәндерді кіріктіріп оқыту- мақсаты айқын мақсаты айқын бағдары жүйелі, сана әлеуеті жоғары дамыған, сын тұрғысынан және жаңашыл ойлай білетін рухы мықттты, өз білімін қоғамның алға басуына жұмсай алатын адамдарды тәрбиелеуге ұмтылады. Бұл жүйеде білім беру мен тәрбие тең жәретін үдеріс. Оқушы тек мектеп қабырғасында ғана емес сонымен қатар, мұғалімнің берген білімін және тәрбиесін өз отбасында жалғастыру, «Балапан ұяда не көрсе, ұшқанда соны іледі» дегендей, ата-ананың күн сайын атқарып жүрген жұмысы-балаға үлкен сабақ болуы тиіс. Жас ұрпақ тәлім-тәрбиені, адамгершілік қасиеттерді үлкендерден, ұстаздан насихат жолымен емес, тек шынайы көру, сезім қатынасында ғана алады. Сондықтан, еліміздің болашағы көркейіп, өркениетті елдер қатарына қосылуы бүгінгі ұрпақ бейнесінен көрінеді. Осыдан барып жас ұрпақтың бойындағы іскерлік қабілетін ашу және шығармашылыққа баулу туындайды. Жеке тұлғаның бойындағы жалпы адамзаттық құндылықтардың қалыптасуы осы бағытта жүзеге асады, сөйтіп оның өзін-өзі тануына, өзіндік бағдарын анықтауына мүмкіндік туғызатындай тәлім-тәрбие берілуі керек. Жақсы адамгершілік қасиеттердің негізі - отбасында қалыптасатыны белгілі. Халықта «Ағаш түзу өсу үшін оған көшет кезінде көмектесуге болады, ал үлкен ағаш болғанда оны түзете алмайсың» деп бекер айтылмаған. Сондықтан, жас ұрпақтың бойына жастайынан ізгілік, мейрімділік, қайырымдылық, яғни адамгершілік құнды қасиеттерді сіңіріп, өз-өзіне сенімділікті тәрбиелеуде отбасы мен педагогтар шешуші рөл атқарады. Рухани-адамгершілік тәрбиесі екі жақты процесс. Бір жағынан, ол үлкендердің, ата-аналардың педагогтардың балаларға белсенді ықпалын, екінші жағынан, тәрбиеленушілердің белсенділігін қамтитын қылықтарынан, сезімдері мен қарым-қатынастарынан көрінеді. Сондықтан, белгілі бір істі іске асыруда, адамгершілік ықпалдың әр түрлі әдістерін пайдалана отырып, педагог істелген жұмыстардың нәтижелерін, тәрбиеленушілерінің жетістіктеріне зер салып талдауы керек. Жас ұрпақ бойында жалпы адамзаттық құндылық қасиеттерін қалыптастыру жолдары бүгінгі таңда жас ұрпақты өз халқының тарихын, тегін, салт дәстүрін, тілін білімін, адамзаттық мәдениетті, адами қасиеті мол терең түсінетін шығармашыл тұлға етіп тәрбиелеу өмір талабы, қоғам қажеттілігі.

Жаңартылған білім мазмұнында рухани құндылық басты қағида - адамның кісілік келбеті мен адам деген атқа лайықты бола білуін қалыптастыру, адамның табиғатпен, әлеммен үйлесуі, халықтық дәстүр, рухани мәдениет негізінде болашақ ұрпақтың рухани-адамгершілік тәрбиесін жаңа сатыға көтеру міндеттерін жүзеге асырушы ол бүгінгі ұстаздар. Оқушы өз бойына тұрған Отанының тарихи мұралары мен қоса сол халықтың әдет-ғұрпымен, мемлекет жүргізіп жатқан бастаулармен де біртұтас болуы тиіс. Бұндай көріністер пәндерде берілген сабақтардың ішіндегі тақырыптардың ұқсастығы. Кіріктірілу – бұл бір оқу мазмұнының әр түрлі саладағы жан-жақты білімдермен тоғысуы, бір-бірімен араласып кетуі. Кіріктірілген сабақтар оқушыға әлем туралы, заттар мен құбылыстардың өзара байланыстары туралы біртұтас мағлұмат береді, олар құрылысы бойынша белгілі қалыпқа сыймайды, сондай-ақ, оқу сағаттарын барынша үнемді пайдалануға мүмкіндік береді.

Кіріктіріп оқыту оқушының қабілетін тікелей дамытуға бағытталған;

1. Білімдердің синтезі.
2. Оқу материалын тереңдету
3. Мәселенің өзектілігі
4. Баламалы шешім
5. Шешімнің дәлелдігі

Әрбір білімді және рухани дамыған оқушы әр сабақта даму үстінде болады және оның ойымен бірге ішкі жан дүниесі де дамиды. Сонда ғана ол оқушыбілімді , зияткер деген ардақты атқа лайықты, жан – жақты жетілген , жеке тұлға болып қалыптасады.

Қазақ тілі мен әдебиет сабақтарындағы пәндерді кіріктіріп оқыту мақсаты- оқушыларды шығармашылықпен жұмыс істеуге және сын тұғысынан ойлауға дағдыландыру. Оқушылар әңгіме ,поэзия, сондай-ақ ғылыми және бұқааралық ақпараттар құралдарының материалдарын сын тұғысынан оқи отырып, өз түсініктерін дамытады.Оқу арқылы танымдық дағдыларын арттыра отырып,, білім әлеміне жол ашады. Төрт дағдыға бағытталған тапсырмаларды дайындап,оқушылармен жұмыс жүргізу шығармашылықтарын шыңдап, ізденістері мен пәнге деген қызығушылығын артырады.Ауызша тілдесімді түсіне білуге, сұрақ қоюға, әр түрлі мәтіннің стилін анықтауға жол ашады.

8 сыныбының қазақ тілі мен әдебиет сабақтарында берілген «Тәуелсіздікті аңсаған тарландар » тақырыбы оқушының тарихта орын алған Ұлы тұлғалармен таныса отырып, өздерін жеке тұлға етіп қалыптастыруда мүмкіндік беретінін түсінді. Тарихымен таныса отырып қазақ тілінің және әдебиетте қандай орын алғандарын бұл адамдар білімді жан-жақты екеніні түсінде. Олар өзгеркен қоғамның аңсаған армандары жүзеге асқан тәуелсіз қоғамның жеке бір мүшесі екенін, ол оны қоршаған адамдардан тұратынын,олардың әр қайсысының өздеріне керекті қағидалары барын, қажеттісін алу керексізін алып тастайтын , дамуына өз үлесін қосатын тұлға.Сол себепті, мұғалім оған дұрыс бағыт беруге тиісті. Оның әрбір мүшесі өзінің таланты мен дарындылығымен жетілуі тиіс. Онда біз жеке адамдардың өмір салтының рухани жан- жақты дамуына жете көңіл бөлуіміз керек.Себебі, бүгінгі жас ұрпақтың көзқарасы материалдық және рухани құндылықтарды ажырата білетін тұлғалар. Адамдар толыққанды өмір сүріп, тіршілік жасау үшін оларға материалдық және рухани байлық керек емес. Сондықтан да, әр оқушы өзінің қабілетіне , біліміне, талғамына қарай әртүрлі салада қолөнерде, суретте, әдебиетте, спортта, техникада өз жетістіктерін көрсетеді. Дарындылық пен таланты ашу, жан- жақты дамуына ұстаздың шығармашылық еңбегін талап етеді. Сондықтанда, әрбір ұстаздың басты міндеті әрбір жеке оқушының- рухани мәдениеті бай, дүниетанымы терең, өмірге көзқарасы қазіргі заманға сай оқушы тәрбиелеу. Осы міндеттерді жүзеге асыру үшін мұғалім өзі сабақтарында білім алушылардың зияткерлігіне қарай тапсырмалар береді.Кіріктірілген сабақтың осы сәттегі орны ерекше оқушыға шығарма туралы, ішінде берілген көркемдеуіш құралдарды тез ұғуына әсер етеді.Оқушыға қойылған мәселені өзі ізденіп шешу жолдарын табу сәтте зерттеулік жұмыстар жүргізу арқылы дәлелдерін келтіріп танымдық белсенділіктер мен шығармашылық ойлауларын дамытады, оларды өмірде пайдалануына себеп болады.

Сурет сабағында суретші оқушыларды әдемілікті көріп сезінуге, салған суретіне жан бітіру, бояу түстерін дұрыс таңдау, бейнелерін ұқсас етіп бейнелуге машықтандырады. Кейбір оқушылар өзінің бойында табиғат берген суретшілік болмаса да, суреттің салу техникасын үйреніп те салуға болатынын, оны өз кәсіби хоббиіне айналдыру үшін, белгілі бір деңгейге жетіп, өз дамуына оқу қажет екенін оқушы түсінуге міндетті.Жаңа білім мазмұнына сай берілген кіріктірілген көркем сурет пәнінде оқушылар өздерін тек сурет салу ғана емес, сонымен қатар, қолөнер шеберлігінде меңгереді, тұтыну бұйымдарын еңбек объектісі ретінде пайдалана алуға және сәндік қолданбалы өнердің негізінде қазіргі жаңа енгізілген материалдармен жаңа дизайн талаптарына сай әсемдей білуге үйрету, флистен бұйымдар жасау, алаша тоқу сияқты

ұмыт болған қолөнер түрлері жаңғыруда. Сәндік – қолданбалы өнерді жасап байыту арқылы адамның жан дүниесі, ой- қиялы, іскерлігі, шеберлігі дамиды. Бұл дегеніміз, мұғалім тек қана бейнелеуге емес оны әртүрлі бұйымдар жасауға бағыттап үйретеді. Егер оқушы жасай алмай жатса, онда қолданған әдістемесінің немесе жұмысты орындаудағы қойылған талаптардың әлсіз жағының әлі бар екенін мойындап, оны өзі іздеп, қателігін түзетуге тырысуы қажет. Білім беруші ұстаз өз кәсіби шеберелігін заман талабына сай, көштен қалмай, білімдегі соңғы жаңалықтарға да көз жүгіртіп, назардан еш тыс қалмауға тиісті. Көркем сурет пәнінің мұғалімі болу ең ардақты мамандық иесі. Себебі, дүниедегі ең қасиетті -бейнелеу өнері, оның тарихына, адамдардың жетер еш байлық жоқ тасқа қышалып бейнеленген туындылары, жазба әдебиеті пайда болмас бұрын пайда болған өнер, сондықтан тастарға жазылған аманатын болашақ ұрпақ зердесіне жеткізген осы өнер түрі, бұл дегеніміз, ата- балалармыздан қалған өшпес мәдени ескерткіштер. Оларды көздің қарашығындай сақтай білуге шақыру –әрбір көркем сурет жәнетарихшы педагогтардың парызы, әрі оқушыларының жанына ұлт намысы, ел мүддесі деген киелі ұғымдарды ұялата отырып, білім беру - XXI ғасыр мұғалімдерінің еншісінде тұр.

Еш жалықпаған ұстаздың тәрбиелеген шәкірттері — жан- жақты білімді, ой- өрісі биік, өз мақсаттары айқын, сол мақсатқа жету үшін еңбекқорлық пен шыдамдылық таныта білетін жандар болатыны сөзсіз. Сонымен қатар білім саласында қазіргі уақытта оқушының денсаулығына көп зейін қойылып келеді. Бұл салауатты өмір салтын ұстану тұжырымдамасы. Қимыл белсенділігі-салауатты өмір салтын қалыптастырудың негізгі шарты болып табылады. Ол өмірлік маңызды мүшелердің және мүшелер жүйесінің қызметін жақсартады, сондықтан салауатты өмір салтын қалыптастыруда үлкен рөлін дене шынықтыру пәнінің мұғалімі атқарады. Қозғалыс белсенділігін дұрыс ұйымдастыру бойынша дене шынықтыру пәнінің мұғалім қажетті жаттығуларды және жаттығу тренажерларын таңдап алуға міндетті, себебі дұрыс таңдау организмнің өсу мен дамуына белсенді ықпал етеді, организмнің жұмысқа қабілеттігін жоғарылатады, әр түрлі ауруларға төзімділігін арттырады. Ал аз қозғалған кезде организмде өзгерістердің дамуы төмен болады. Организмді шынықтыру- әр түрлі аурулардың алдын алу үшін организмді үнемі шынықтыру қажет. Шынығудың арқасында организм қоршаған ортадағы температураның күрт өзгеруіне бейімделеді және организмнің жұқпаларға қарсылығын жоғарлатады. Дене шынықтыру сабақ кезінде оқушының жасы, денсаулығы, шынығуға бейімделу дәрежесін, жеке физиологиялық ерекшеліктерін білім беруші мұғалім ескеру қажет. Демек дене шынықтыру пәнінің мұғалімініңде рухани дамыған оқушы болуына үлесі зор. Себебі өз денсаулығы сыр беріп жүрген оқушы басқа жаққа көңіл бөлуі екі талай, жан тазалығы мен рухани тазалық бірге жүруі тиіс.

Жаңартылған білім мазмұнында білімді, зияткер рухани-адамгершіліктің негізінде оқушының мінез-құлқы жан- жақтылығынан қалыптасады, ар-ұят, өзін-өзі бағалау және адамгершілік қасиеттері дамиды. Мейірімділікке, ізгілікке шақыру осы сабақтардан бастау алады. Баланы бастауыш сыныптан адамгершілік қасиеттерге, мәдениетке тәрбиелеуде, тәрбиелі сыныптасымен жолдас болудың әсері күшті екенін түсіндірген жөн, бірақ осы қағидаларды оқу-тәрбие күнтізбелік жоспарларына енгізе отырып түсіндіру. Тұлға бойында саналы тәрбие мен байыпты мінез қалыптастыру үшін, бастауыш сынып мұғалімдері өздерінің алдындағы оқушыларның рухани дүниесі бай, интеллекті тұлға екенін анықтау, осы мақсатқа бағытталған іс – әрекетіне байланысты. Оқу мен тәрбиенің негізгі міндеттері- қоғамның қажетті талаптарын әрбір баланың бойында борыш, намыс, ар- ождан, қадір- қасиет сынды биік адамгершілік қасиеттерді қалыптастыру. Бастауыш сыныптан бастап оқушыларды толлеранттыққа әр халықтың өзіне тән дәстүрі, оның білім беру мәдениеті, осы оқу тәрбие үрдісіне тікелей байланысты екеніне түсінік беру. Қазақ халқы – өзінің бай тарихи мұрасын, өнері мен тілін, салт – дәстүрін, әдеп – ғұрпын, рухани – адамгершілік тағылымдарын ұрпағына мұра етіп қалдырған. Сондықтан оқу – тәрбие үрдісінде қолданылатын кіріктірілген

сабақтардағы оқыту әдіс- тәсілдері, деректері ұлттық психология ерекшеліктеріне негізделгенін ескеруі қажет.

Жаңашыл мұғалімдердің міндеті қазіргі білім алу кеңістігінде болып жатқан жаңалықтарды үнемі назардан тыс қалдырмай, іс- тәжірибесін мүмкіндігінше дұрыс пайдаланып, оқытудың ой елегінен өткен тиімді әдіс- тәсілін дұрыс таңдап, оны мейлінше меңгеру аса қажет. Сонымен қатар, бүгінгі қоғамдағы мұғалім заман талабына сай психологиялық негізден өте мықты хабары бар, ақпараттық технологиялардың барлық түрінде жұмыс істеуге бейімделген қабілетті, жан- жақты білімді, үлкен жүректі, оқушыларды бойындағы қай салалаға бейім екенін жақсы көре алатын, байқампаз да білікті жан болуы керек. Өйткені іс-тәжірибеге көз жіберсек, кешегі бүгінгіге, бүгінгі ертеңгіге ұқсамайды. Ғылымның дамуы, білім мазмұнының өзгеруі бұл заман талабы, оқушы талғамы мен талабы үнемі өсуде, сондықтан мұғалімде кәсіби жағынан шеберлігін курстардан өту, өз тәжірибесімен бөлісу, семинарларға қатысу арқылы өсіп, біліктілігін артырып отыруға міндетті. Сол себептен де ең алдымен, жеке тұлға ретінде білім беруші өзінің бойына өзгерістер енгізуге тура келді. Өзі өзгеріп жаңашылдықпен жұмыс істеген ұстаз заманауи қоғамның рухани өмірін өзгерту жағдайында, оқушыларымен әріптестерін, ата-аналарын да өзгертуге күш жігерін салады.

Бұрын қандай бір қиындыққа тап келсе, қатты абыржушы еді, бүгінгі күнде, жылдам әрі тез шешімін дұрыс табуға дағдыланды, оның көмегі мұғалімдермен өткізіліп жатқан республикалық, облыстық, қалалық ,мектепшілік, онлайн семинарлар, коучингтер, біліктілігін арттыруға арналған курстар.

Әрбір мемлекеттің өсіп өркендеуінің, бәсекеге қабілетті болуының ең басты негізі - осы ұстаз берген білім. Сондықтан да, дамудың ең биік көкжиегінен көрінгісі келетін кез келген мемлекет, ең алдымен, білім беру саласын дұрыс жолға қойып, сапасын көтеруді мақсат етеді. Ендеше, осындай бәсекеге қабілетті рухы биік ұрпақ тәрбиелеу жаңа формация мұғалімінің еншісінде. Ал жаңа формация мұғалімінің ең басты талабы оның адами-рухани құндылығы. «Қыран түлегіне қайтпас қанат сыйлайды, ұстаз шәкіртіне талмайтын талап сыйлайды», демекші ұстаз қай кезде де мектептің жүрегі, қоғамның тірегі. Қоғам тұлғаны қаншалықты жетілдірсе, жетілген тұлға қоғамды соншалықты дәрежеде дамытады. Ал жас тұлғаға білім беріп, тәрбиелейтін, дамытатын, әрине –ұстаздар қауымы.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Иманбекова Б, Әдірейімова А. «Сабақ оқытудың негізгі формасы».- Алматы. 2017.
2. Красноборова А.А. «Критериальное оценивание в школе» учебное пособие. - Пермь, 2010г.
3. Маркова А.К. Мотивация учения и ее воспитание у школьников. – Москва: Педагогика, 1998 г.
4. Жақытов С.М., Бердібаева С.Қ. Психология: Адамзат ақыл-ойының қазынасы. Таймас Баспа Үйі: Алматы 2015.

ЖОҒАРҒЫ БІЛІМ БЕРУ САЛАСЫНДА СУРЕТШІЛЕРМЕН СЕРІКТЕСТІК ОРНАТУ МӘСЕЛЕСІ

Ақанбаев Баглан Нурланович,
Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы ҚМПУ
педагогика ғылымдарының магистрі
Дюсеков Нурлан Ақанбаевич,
«Совхоз орта мектебі»ММ
Көркем еңбек және сызу пәні мұғалімі

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

ЗАМАНАУИ БІЛІМ БЕРУ ПРАКТИКАСЫНДА ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР МЕН ӘДІСТЕРДІ ҚОЛДАНУ ТӘЖІРИБЕСІ

ОПЫТ ПРИМЕНЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И МЕТОДОВ В ПРАКТИКЕ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Абдухалимов Д. К., Білімді меңгерту мен қорытындылауда Kahoot қосымшасын қолданудың тиімділігі.....	3
Абишева А. М., Развитие лексико-терминологического аппарата учащихся с помощью стартеров.....	6
Адильханова Л. О., Хамилин Е.А., Жаңартылған білім мазмұн заманауи, рухани дамыған оқушыларды оқытудағы мұғалімдердің кәсіби шеберлігі.....	9
Аканбаев Б. Н., Дюсеков Н. А., Жоғарғы білім беру саласында суретшілермен серіктестік орнату мәселесі.....	14
Ақбарова Р. Г., Наженова М. А., Применения инновационных технологий на уроках английского языка.....	19
Ақылбекова Л. Б., Аубакирова Т. У., Бастауыш сыныптың қазақ тілі сабағында «Дамыта оқыту технологиясы» арқылы оқушылардың қабілетін дамыту жолдары....	21
Ақышева Б. Ж., Айнабекова А. С., Заманауи білім беру практикасында инновациялық технологиялар мен әдістерді қолдану тәжірибесі.....	25
Алёшина И. А., Диалог на уроке – эффективный способ развития критического мышления.....	30
Аликулова М. С., Асанова К. И., Алиева Ж. Ш., Қаптан белгішелері арқылы мәтінмен өздігінен жұмыс жасау дағдысын дамыту әдістері.....	34
Альдикенова А. А. Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша оқытудағы жаңа әдіс-тәсілдер.....	39
Амантаева А. Б., Бухметова А. А., Использование инновационных методов изучения философии.....	43
Амиркулова Н. С., Сапакова Ж. М., Мамырбаева А. К., Внедрение обновленной программы содержания образования в практику.....	46
Андреева С. Н., Применение электронного сопровождения на уроках физической культуры.....	49
Асанова А. Б., Унгутбаева Г. Ш., Кинжибаева А. С., Использование инновационных технологий на занятиях по английскому языку с целью повышения мотивации к его изучению.....	52
Асканбаева Г. Б., Доспулова У. К., Решение задач повышенной трудности по геометрии.....	56
Аслямова Р. Г., Система применения инновационных технологий и методов в практике преподавания истории Казахстана в коррекционной школе.....	59
Астахова Л. В., Даус Е. В., Елькина Н. М., Традиционные и инновационные приёмы обучения детей каллиграфическому письму как условие повышения грамотности младших школьников.....	63
Асылханова Г. А., Досбаева А. С. Продуктивное использование новых технологий в практике современного образования.....	65
Ахметбекова Б. Р., Нұрқанова М. Д., Елекеева С. А., Инновациялық әдіс-тәсілдердің оқыту үрдісіндегі тиімділігі.....	68